

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा नवम्बर / दिसम्बर - २०१६

कक्षा- आचार्यः - २ (Sem - 3)

प्रश्नपत्रम् - ५

गुणाः - ७०

विषयः - वेदः (ऐच्छिक)

कोड - C.E - 5.3.3

समयः- ११:०० तः २:००

सन्दर्भग्रन्थः - ऋग्वेदभाष्यभूमिका (सायणकृता)

दिनाङ्कः - २९-११-२०१६

प्रथमान्वितिः (युनिट - १)

- प्रश्नः १ अधोलिखितयोरप्येकमेव सूत्रं व्याख्यायताम् । (४)
(क) तदर्थशास्त्रात् (ख) अचेतनेऽर्थबन्धनात् ।
- प्रश्नः २ अधोलिखितयोः प्रश्नयोः एक एव समाधेयः । (१२)
(क) ऋग्वेदभाष्यभूमिकानुसारं ऋग्वेदस्याभ्यर्हितत्वं विवेचनीयम् ।
(ख) वैदिकमन्त्रेषु अर्थविवक्षां विद्यते न वा ग्रन्थोक्तदिशा प्रतिपादयत ।
- प्रश्नः ३ अधः स्थितेषु द्वयोरेव भावार्थौ लेख्यः । (४)
(क) बुद्धशास्त्रात् ।
(ख) गुणार्थेन पुनःश्रुतिः ।
(ग) स्वाध्यायवदवचनात्

द्वितीयान्वितिः (युनिट - २)

- प्रश्नः ४ एकस्य उत्तरं लिखत । (१२)
(क) ऋग्वेदभाष्यानुसारं ब्राह्मणभागस्य प्रामाण्यमुपपादयत ।
(ख) अर्थवादस्य प्रामाण्यमधीतशास्त्रालोके विश्लेषयत ।
- प्रश्नः ५ द्वयोरेकस्य ग्रन्थानुसारं व्याख्या विधेया । (४)
(क) अभिधानेऽर्थवादः ।
(ख) तुल्यं च साम्प्रदायिकम् ।
- प्रश्नः ६ द्वयोरेव भावो लेखनीयः । (४)
(क) विद्यावचनसंयोगात् ।
(ख) विधिशब्दाच्च ।
(ग) शास्त्रदृष्टिविरोधाच्च ।

प्रश्नः ७ यथाशास्त्रं द्वयोरेकस्य व्याख्यां कुरुत । (४)

- (१) ऋषयोऽपि पदार्थानां नान्तं यान्ति पृथक्त्वशः ।
लक्षणेन तु सिद्धानामन्तं यान्ति विपश्चितः ॥
(२) नक्सामयजुषां लक्ष्म साङ्कर्यादिति शङ्किते ।
पादश्च गीतिः प्रश्चिष्टपाठ इत्यस्त्यसङ्करः ॥

प्रश्नः ८ अधोलिखितयोः प्रश्नयोः कस्यचिदेकस्यैव समाधानं विधीयताम् । (८)

- (क) स्वाध्याये दृष्टादृष्टफलयोः पूर्वपक्षं सिद्धान्तपक्षश्च प्रतिपादयत ।
(ख) ग्रन्थोक्तरीत्या वेदस्यानुबन्धचतुष्टयं विवेचयत ।

प्रश्नः ९ प्रदत्तेषु केषाञ्चन त्रयाणां पदानां भावान् लिखत । (३)

- (क) गीतिषु सामाख्या (ख) दृष्टौ प्राप्तिसंस्कारौ (ग) लोकवन्नैजोबोधः
(घ) धर्मब्रह्मणी वेदैकवेद्ये (ङ) सर्वे देवाः वेदविद्ब्राह्मणे वसन्ति ।
चतुर्थान्वितिः (युनिट - ४)

प्रश्नः १० अधोलिखितयोः एकस्य परिचयो देयः । (८)

- (क) कल्पशास्त्रम् ।
(ख) छन्दःशास्त्रम् ।

प्रश्नः ११ अधोलिखितयोरेकस्यैव व्याख्या विधीयताम् । (४)

- (क) त्रिषष्टिश्चतुःषष्टिर्वा वर्णाः शम्भुमतेमताः ।
प्राकृते संस्कृते चापि स्वयं प्रोक्ताः स्वयम्भुवा ॥
(ख) यदधीतमविज्ञातं निगदेनैव शब्दयते ।
अनग्राविव शुष्कैन्धो न तज्ज्वलति कर्हिचित् ॥

प्रश्नः १२ अधोलिखितेषु त्रयाणां लघूत्तरं लिखत । (३)

- (क) कति विद्याः सन्ति ?
(ख) काभ्यां वेदं समुपबृंहयेत् ?
(ग) पुराणस्य कति लक्षणानि, कानि च तानि ?
(घ) किं श्रोत्रमुच्यते ?
(ङ) वर्णानां कति स्थानानि ?